

Тамара Званкович

ЧИТАЛДУЧКИ
МАРАТОН

НЕ КРАДИ

Тамара Драшковић

НЕ КРАДИ

5. ГЕОГРАФИЈА

Првог дана након разговора са браћом зевао сам околи на путу до школе трудећи се да не изгледа провидно, али нисам их видео. Нисам био сигуран да ли желим да сретнем браћу или не. Ишчекивао сам да ми јаве време кад ћемо почети нешто конкретно да радимо у вези с нашим планом, али осећао сам се и нелагодно при помисли на сусрет са њима. Замишљао сам да је моје тело велики кавез у којем се боре добро и зло. Уверавао сам себе да то није стварно зло иако изгледа тако. Размишљање о тој борби подсетило ме је на причу наставнице Драгане о сличним борбама у бајкама. Насмешио сам се, ја сам праведник лопов, Робин Худ новог доба.

Данима сам по доласку из школе јурио у собу да узмем телефон не бих ли угледао поруку, али није је било. Браћу нисам виђао ни по крају. Вероватно је то утицало да почнем да се премишљам да ли је исправно да учиним нешто тако. Пошто сам тих дана био расејан, потпуно сам сметнуо са ума своје обавезе. У реалност ме је вратио помало забрињавајуће весели глас наставнице географије:

– Хајде, Данило, да се изборимо са данашњим испитивањем.

Човече, нисам ни погледао књигу, а тек што нисам слушао ништа током последња два предавања! Панично сам гледао по разреду, али свима су главе биле савијене толико да су носевима додиривали столове. Неколико њих који су седели близу мене храбро су подигли главе и отворили књиге да ми помогну, али знао сам да ми помоћи нема, нисам знао ама баш ништа.

– Нисам спреман, наставнице.

– Мислим да сам вам дала довољно времена да се спремите, то су само две лекције, Данило.

– Знам, наставнице, али ето, нисам.

– Имаш ли неких проблема па ниси могао да учиш? – наставница је била пажљива и знао сам да покушава да ми пружи шансу, али погледи који су се истог тренутка окренули ка мени ишчекујући одговор натерали су ме да се још више затворим и заузмем гард, мада нисам то желео.

– Не, никакав проблем немам. Какав проблем може да има један здрав и срећан тинејџер?

– Седи онда.

Наставила је испитивање и повремено гледала ка мени. Трудио сам се да изгледам хладно и као да ме није брига. Сваком је поставила по једно питање и прилично брзо је испитала цело одељење. Мислио сам како, ето, опет испадам неки отпадник јер су сви зарадили какве такве оцене, али онда је устала Сара.

– Нисам спремна, наставнице.

– Саро, од тебе ме то баш чуди.

– Немам, наставнице, никакав проблем ни ја, само нисам учила.

– И шта ћемо сад? Данило и ти ћете једини у разреду добити јединице.

– Наставнице, лепо би било да нам пружите још једну шансу, али и ако нам упишете те јединице, поправићемо их, зар не, Данило?

Погледала је у мене очекујући подршку. Глас ми је био неприродно шкрипав кад сам се огласио.

– Наравно.

Био сам захвалан Сари што ме је узела у заштиту јер могла је да говори само у своје име. Мада не знам зашто ме је то зачудило, Сара је увек била добра и пажљива према свима. Њени родитељи су били имућни и њихово презиме је било познато у граду, али она никад није била надмена ни уображена. Око ње су сви облетали, али не због статуса већ зато што је стварно била добар пријатељ. Покушавала је често и мене да укључи у дружења и изласке, али ја једноставно нисам био из тог света и увек бих то пресекао у старту. Није да нисам желео да им се придружим јер изгледало је да им је супер, а и Сара је била врло лепа и нежна и фасцинирао ме је начин на који забацује своју дугу, светлу, свиленкасту косу, али нисам се уклапао. „Е мој Данило, какво си ти то мушко кад те девојчица брани”, критиковао сам себе. Одбранила ме је, али и бацила на још веће муке.

– Добро, овако ћемо. Не желим да кварим просек ни вама ни целом одељењу, па ћете Данило и ти спремити презентацију за ове две лекције које нисте знали и предаваћете следећи час. Од изгледа презентације и начина предавања зависиће и ваше оцене. Може?

– Може – одговорила је Сара истог тренутка.

– Може – додао сам.

Срачунао сам брзо у глави да имамо три дана да то припремимо, те сам се надао да ћемо се сутра договорити о свему како бих се мало прибрао и спремио. Сара је била много бржа, пришла ми је чим је звонило.

– Било је баш густо – рекла је смешећи се.

– Јесте, хвала ти.

– Ма дај, молим те, не глумирај се, какво хвала. Чека нас доста посла.

– Ти знаш да ја немам рачунар?

– Знам, не брини, имам ја. Мислим да је паметно да одмах данас после школе дођеш код мене и да кренемо са радом. Радићемо колико можемо, наставићемо сутра и имаћемо времена да лепо научимо и разбијемо ово. Биће занимљивије да учимо заједно.

– Ваљда – било је све што сам успео да проговорим помало задивљен како она све брзо и лако организује.

– Значи, после школе.

– Мораћу до куће да се јавим где сам и да једем – покушао сам да учествујем у организацији, али Сара је опет имала спреман план.

– Наравно, јави се, али немој да једеш, наручићемо нешто... Свакако сам планирала да наручим, овако ћу за обоје. Ако будеш јео, бацићу силну храну, па ако ти није жао...

Отегла је последњу реч уз молећив поглед и нисам могао да се супротставим.

– Договорено.

– Ниси био никад код мене, вероватно не знаш где живим?

– Па не знам.

Слагао сам а да нисам ни трепнуо. Враћао сам се једном у седмом разреду са Богданом из школе и ишли смо разним улицама по крају да бисмо завршили неку небитну причу.

Богдан је био занимљив и добар за повремен разговор, али имао је једну особину која ми се није свиђала. Био је пун себе и то је волео гласно и упорно да исказује, нарочито кад су биле у питању девојчице. Све су биле заљубљене у њега, све су гледале у њега и све су желеле да буду његове девојке, само он није могао да се одлучи. То баш и није била истина, девојчице би превртале очима кад им је прилазио и хвали-саво причао о себи. По његовом мишљењу, оне које би му отворено рекле да их смара и да је досадан или су се претварале јер им је глупо или су биле љубоморне гуске које је већ одбио. Никад ми није било јасно зашто се тако понаша јер је лепо изгледао и био увек добро обучен. Уз мало рада на себи и свом приступу свака би га заиста гледала. Приликом те наше шетње неколико пута је прекинуо причу да би ме упитао да ли примећујем како га је ова или она погледала и, кад бих ја одмахнуо главом, он би настављао причу. У једној малој улици где су све куће биле огромне, скупе и савршено израђене показао ми је кућу у белом камену.

– Ово је Сарина кућа. Брате, знаш ли колико њени имају пара, брука! Она ме гледа кришом, али нећу ту да петљам ништа, још увек. Лепа је, zgodна, добра, богата, ма савршена, али није за сад. Она је, што би мој ћале рекао, за жену. Што значи, ово је моја кућа – на ово последње се подло искезио.

Насмејао сам се и ја кисело и знам да сам тад помислио како је Сара стварно супер и јесте за жену, што би рекао Богданов отац, али мени не би била важна кућа у којој је. Да се она мени свиђала, а није ми се свиђала, не би ми било важно ни да живи у шатору.

Тако да сам слагао Сару, знао сам где живи.

– Овако ћемо, чекаћу те на углу код Тошине продавнице у три. Хајде, пожури сад кући, да не чекам дуго.

– Ево журим – рекао сам уз осмех. Нисам могао да се не насмејем, рекла је то тако мило и симпатично.

Журио сам кући стварно и нисам могао да се ослободим чудног осећаја који ме је преплавио. Покушавао сам да га одагнам гледајући да ли су браћа у паркићу, размишљањем о томе да ме је Сара позвала јер се сажалила на мене, па сам чак и закључио да ми географичарка није дала јединицу јер би онда морала да је да и Сари, а то није желела. Ипак, чудан осећај није слабио. Улетео сам у кућу као да ме неко јури и уплашио мајку.

– Шта ти је, дете, аман, где гори?

– Мајко, морам да радим неку презентацију за школу, тако да одмах идем – изговорио сам у лету вадећи књигу из географије из ранца и бацајући ранац у ћошак собе.

– Стани, полако, где идете? Ко све иде?

– Ма то нешто Сара и ја треба да урадимо, па идем код ње јер она има рачунар.

– Само вас двоје?

– Да, само нас двоје и не задржавај ме, чека ме.

– Где те чека? Испред? Данило, па позови је унутра, оставио си дете да те чека испред, нема смисла.

– Ма није овде, смири се, чека ме у три близу њене улице.

– Имаш онда времена да једеш. Како ћеш гладан тамо?

– Јешћемо код ње, већ смо се све договорили, не брини.

– Нема смисла, идеш први пут код детета и јешћеш тамо,

наједи се ти лепо па иди. Спремила сам ти макароне са месом, твоје омиљено јело.

– Јешћу то за вечеру, бићу фин, не брини.

Таман кад сам помислио да сам се извукао од даљих питања и продубљивања теме врата су се отворила и ушао је отац.

– О, стигао је омладинац! Како је у школи, је л’ још стоји на истом месту?

Увек су ме иритирале те форе старијих, многи су их користили мислећи да су урнебесне, а мене би обузео стид кад их чујем. Нисам ни стигао да изустим нешто, мајка ме је предухитрила:

– Иде ти син код другарице да раде нешто на рачунару за школу, не знам како се каже, нешто као репрезентација.

– Презентација – процедио сам.

– Опа!

Знао сам од речи до речи говор који следи. Бескрајно сам волео оца, али излуђивало ме је кад је тако причао.

– Другарица и ти сами? Има ли име та другарица?

– Сара.

– Па је л’ лепа та твоја Сара? Пази шта радиш тамо, ми смо џентлмени. Ред је био да почне да те занима нека девојчица.

– Тата, Сара ми је другарица и не идем што желим него што морам. Ако смо џентлмени, онда ме не задржавај да не касним.

Појурио сам ка вратима, а онда ми је само излетело:

– И јесте лепа.

Нисам ни морао да се окренем, знао сам да се отац смеши. На пола пута схватио сам да трчим, па сам се зауставио да се издувам, није морала да зна да сам јурио као мува без главе. До Тошине продавнице било је још око триста метара, али видео сам је да стоји. Чекала ме је. Корачао сам полако ка њој, а онај чудан осећај се појачао. Она се крevelјила показујући на сат као: чека ме већ дуго, а ја сам дизао и спуштао рамена као: шта да радим, виша сила. Разговарали смо тако без речи и смејали се. Вероватно смо неком са стране изгледали као два лудака, али није ме било брига.

– Тачан сам као сат.

– Баш си брз, изненађена сам.

Обоје смо ћутали до њене куће. Нисам гледао ка кући да не би провалила да знам која је.

– Овде смо, добро дошао.

– Лепа ти је кућа.

– Хвала ти, ја је стварно много волим.

Двориште је било огромно, са лепо уређеним вртом. Неколико стаза поплочаних каменим плочицама протезало се као паукова мрежа. Са једне стране била је велика фонтана окружена разнобојним цвећем, а са друге избетониран прилаз гаражи. Сигурно је било дивно живети овде. Извадила је кључ и откључала врата.

– Зар нема никог? – упитао сам је.

– Нема, моји су на неком пословном путу па сам сама.

– Ти немаш ни сестру ни брата беше? Није ти фрка да остајеш сама?

– Немам, као ни ти. Није, а и нисам потпуно сама. Кад родитељи отпутују, тетка, татина сестра, дође увече и

преспава код мене. Она није удата, нема деце и ја сам њена мезимица. Волим кад је она ту, пуно разговарамо и ради-мо свашта што са родитељима не радим. Знаш, они никад немају времена.

– Живеле тетке! – узвикнуо сам покушавши да је насмејем и успео сам у томе. Није ми промакло да се мало растужила док је причала о томе, али и да зна да немам ни брата ни сестру. Било ми је чудно, али нисам хтео да настављам.

Изуо сам се кад смо ушли и тек онда сам се сетио да нисам погледао да ли су ми чарапе просеђене. Бацио сам поглед на њих и, срећом, биле су међу три новија пара која сам имао, али Сара је ухватила мој поглед.

– Узми папуче ако су ти потребне.

– Нека, цео дан сам у патикама, лакше ми је овако.

Опет се насмејала. Увела ме је у велики дневни боравак. Било је још лепше и луђе него што сам очекивао. Цела моја кућа је могла да стане у ту једну собу. Кожна гарнитура са много меканих, паперјастих јастука, дрво, стакло, техника, све је остављало без даха. Овако нешто сам имао прилику да видим само у филмовима. На зидовима су висиле слике које су вероватно биле веома скупе. Био сам као дете у луна-парку.

– Прелепо је.

– Драго ми је да ти се свиђа. Шта желиш да поручим од хране? Показаћу ти остатак куће док чекамо да стигне.

– Шта год ти желиш, мени је свеједно – одговорио сам. Нисам желео да извољевам с обзиром на то да она наручује.

– Волиш пицу?

– Волим – кратко сам рекао. Ретко кад сам јео куповну, углавном би мајка направила пицу од састојака који остану.

– Обично узимам каприћозу, њу сви воле, али ако желиш неку другу, кажи.

– Може, може, ја сам као и сви, волим каприћозу.

Позвала је неки број и наручила пицу, а затим ме повела у обилазак. Свака просторија у кући је била као из часописа и све је било савршено уредно и чисто.

– Ово је моја соба – рекла је смејућећи се.

– Никад нисам био у женској соби – трудио сам се да одглумим озбиљност.

– О, па баш ми је драго што сам ја прва која ће ти показати како изгледа соба тинејџерке.

Заћутали смо, ишао сам за њом полако кружећи по соби. Повремено бих додирнуо неку ствар или се загледао у урамљену фотографију. Напетост се осећала у ваздуху. Соба је била иста као и она, нежна и светлуцава.

– Радићемо на лаптопу тако да можеш да бираш хоћемо ли овде или у дневној.

– Можемо у дневну – чим сам то изговорио, пало ми је на памет очево „ми смо џентлмени” и замало се не насмејах.

– Важи.

Звоно на вратима је означило долазак пице. Отишли смо у трпезарију, јели и причали о школи, наставницима и друговима. Упорно ме је изненађивало колико је ствари она примећивала и на који начин их је схватала. Прешли смо у дневну собу и радили неко време на презентацији. Ишло је зачуђујуће лако и брзо.

– Пошто је на лаптопу, можемо сутра и код тебе да учимо ако желиш. Можда је лакше овде јер ми нико није код куће, па нема ко да нас омета, али да не буде да све ја одлучујем.

– Није проблем, овде ћемо. У праву си, лакше је – рекао сам и кренуо да устанем јер сам то схватио као крај дружења за тај дан, али она ме је погледала затечено.

– Мораш кући?

– Не, не морам још, брзо смо завршили – брзо сам изговорио и исте секунде одустао од устајања.

– Зашто се никад не дружиш са нама?

– Није да се не дружим, само немамо иста интересовања, па не желим да сметам.

– Не глуми се, Данило! Каква ми то интересовања имамо која ти немаш?

– Причате о изласцима, куповинама, новим патикама, ја ти нисам баш из те приче...

– Ти стварно мислиш да само о томе причамо и да нас само то занима? – звучала је увређено и разочарано. Није ми било добро, нисам желео да је растужим.

– Не мислим, него не желим да сметам.

– Гледаш друге по томе ко има више, а ко мање?

Њено питање ме је затекло. „Ја гледам, свашта, сви други гледају, зато се ни са ким не зближавам.” Прећутао сам ово.

– Не буди луда, Саро. Ја нисам у позицији да гледам тако нешто...

– Мислиш ли да сам ја срећнија овде него ти у својој кући? Реци ми шта радиш кад дођеш из школе.

– Ништа посебно. Ручам са својима или вечерам, понекад седимо увече и разговарамо о томе шта нам се дешавало у току дана, присећамо се неких лепих или лоших ствари... Често се и завучем у своју собу, али, веруј ми, од њих је тешко сакрити се...

– Зашто би се крио?

– Волим их највише на свету, али умеју да буду напорни, све желе да знају и у све да буду упућени.

– Ти не знаш колико си срећан...

– Не осећам се баш тако.

– Данило, све ово што видиш овде и, искрено, много тога што не видиш може ти се учинити као срећа, али ово је лепо за око и пружа сигурност и удобност, али је празно.

– Како мислиш „празно“? Човече, живети овде је рај...

– Е, па ја овакав рај не желим... Углавном једем сама или увече са тетком кад имамо прилику... Родитељи стално негде путују и комуницирају хладно и пословно... Према мени су дивни и пружају ми шта год желим, мада никад не претерујем у томе, али они ме не познају. Не питају ме шта волим, о чему размишљам, како ми је прошао дан нити се подсећамо било чега као твоји и ти...

– Можда су само затрпани послом, па зато немају времена да те питају и превише су растрзани да комуницирају више, али, ето, заједно су отпутовали. Сигурно неће све време потрошити само на посао – покушао сам да је орасположим.

– Ниси разумео, Данило, нису заједно отпутовали, свако је отишао на своју страну. Фирма има пословнице у разним местима.

– Добро, Сара, умориће се временом па ће се окренути једно другом, а и стварају за тебе.

– Више бих волела да мање раде и да мање имамо, али да су ту. Донела сам одлуку да ми ништа од тога не треба. Кад завршим средњу школу, отићи ћу негде далеко, студираћу, радићу и створити онолико колико ми је потребно за неки нормалан живот. Уживаћу радећи шта волим и нећу дозволити да ико трпи због мојих обавеза. Захвална сам им за све што ми пружају, али желим да почнем од нуле.

– Знаш, много је лакше кад имаш од чега да кренеш, лакше је кад имаш подлогу и ослонац...

– Можда, али ја желим сама, желим да научим да живим и да створим...

– Добро је кад знаш шта желиш... Ја још увек не знам тачно шта желим, можда само оквирно, а и живот уме да буде непредвидив, тако да не могу много да планирам.

– Видећемо шта ће време донети...

– Да, а сад ми доноси полазак кући.

– Испратићу те до Тошине продавнице – рекла је Сара и пошла са мном.

На основу ове приче нисам био сигуран да ли је Сара незахвална или пак јака, способна и одлучна. Више сам јој се дивио него што сам је осуђивао. Стали смо код места растанка и није ми се баш растајало. Није ни њој јер је преко воље рекла:

– Морам да идем, нисам закључала.

– Ништа ваљда неће бити, то је пар минута.

– Лопова има колико хоћеш, не смем да ризикујем.

– Има, а? – рекао сам и прогутао кнедлу.

– Ма да, нису ми јасни ти људи. Колико је јадно отимати туђе! Знам да многи данас тешко живе и то је жалосно, али то није разлог да крадеш од неког.

– Ваљда си у праву. Видимо се сутра у школи.

– Видимо се...

Желео сам што пре да одем и прекинем започету тему. Осећао сам се јадно, баш као што је Сара рекла. Нисам још ништа урадио, како ли ће бити кад урадим? Опет сам почео да преиспитујем себе. Велика клацкалица у мозгу, али и у срцу. Исцрпљеност ме је обузела, преживећу вече покушавајући да не размишљам о томе. Желео сам само да спавам.